

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prednesené 26. januára 2017¹

Vec C-29/16

HanseYachts AG
proti
Port d'Hiver Yachting SARL,
Société Maritime Côte d'Azur,
Compagnie Generali IARD SA

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Landgericht Stralsund (Krajinský súd Stralsund, Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Súdna právomoc v občianskych a obchodných veciach — Nariadenie (ES) č. 44/2001 — článok 27 — Prekážka začatého konania — Určenie súdu, ktorý ako prvý začal konať — článok 30 bod 1 — Písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocenná písomnosť — Pojem — Návrh na vykonanie súdneho znaleckého dokazovania s cieľom zabezpečiť alebo zaistiť pred začatím konania vo veci samej dôkaz o skutočnostiach, ktoré môžu tvoriť základ neskoršej žaloby — Žaloba vo veci samej, ktorá bola následne podaná na súde toho istého členského štátu“

I – Úvod

1. Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Landgericht Stralsund (Krajinský súd Stralsund, Nemecko), sa týka nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach², presnejšie v podstate výkladu článku 30 bodu 1 tohto nariadenia v spojení s jeho článkom 27.³

2. Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi nemeckou spoločnosťou a francúzskymi spoločnosťami, ktorého predmetom je prípadná zodpovednosť nemeckej spoločnosti vyplývajúca z poruchy, ktorá sa objavila na jachte, ktorú táto spoločnosť vyrobila a predala jednej z uvedených francúzskych spoločností. Spomenutá porucha vyvolala viaceré konania, ktoré boli začaté na súdoch rôznych členských štátov.

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42.

3 — Hneď na úvod spresňujem, že Dohovor o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Bruseli 27. septembra 1968 (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmenený a doplnený jednotlivými dohovormi o pristúpení nových členských štátov k tomuto dohovoru (ďalej len „Bruselský dohovor“), ktorý bol nahradený nariadením č. 44/2001, stanovoval v článku 21 pravidlo podobné tomu, ktoré je uvedené v článku 27 tohto nariadenia, ale neobsahoval ustanovenie podobné článku 30 tohto nariadenia. Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa výkladu uvedeného dohovoru možno uplatniť aj na výklad nariadenia č. 44/2001, pokiaľ sú ich ustanovenia v podstate rovnocenné (pozri najmä rozsudok z 25. októbra 2011, eDate Advertising a i., C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685, bod 39).

3. Pôvodný kupujúci predmetnej jachty najprv podal na francúzskom súde návrh na vykonanie súdneho znaleckého dokazovania s cieľom zaistiť pred začatím konania vo veci samej dôkaz o skutočnostiach, ktoré môžu tvoriť základ neskoršej žaloby, v súlade s článkom 145 francúzskeho občianskeho súdneho poriadku (code de procédure civile, ďalej len „CPC“), pričom tento úkon predstavuje opatrenie týkajúce sa dokazovania, ktoré sa obvykle označuje ako opatrenie „*in futurum*“⁴.

4. Po predložení znaleckého posudku, ku ktorému došlo o tri roky, nemecký predajca a výrobca podal na vnútroštátnom súde negatívnu určovaciu žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že žalované vo veci samej nemajú voči nemu nijaký nárok v súvislosti s predmetnou jachtou. Niekoľko týždňov po podaní tejto žaloby pôvodný kupujúci podal na druhom francúzskom súde ďalšiu žalobu vo veci samej,⁵ ktorou sa domáhal náhrady škody, ktorá mu údajne vznikla, a náhrady trov znaleckého dokazovania.

5. Vnútroštátny súd sa pýta, či napriek tomu, že táto posledná uvedená žaloba bola podaná neskôr ako žaloba, ktorú tento súd prejednáva, má prerušiť konanie ako „súd, ktorý nezačal konať ako prvý“, na základe článku 27 nariadenia č. 44/2001, keďže vo Francúzsku sa niekoľko rokov pred podaním žaloby, ktorú prejednáva vnútroštátny súd, začalo konanie týkajúce sa získania dôkazov. Tento súd sa totiž domnieva, že také konanie týkajúce sa dokazovania môže tvoriť jeden celok so žalobou vo veci samej, ktorá bola neskôr podaná v tom istom členskom štáte, lebo táto žaloba z vecného hľadiska nadväzuje na uvedené konanie.

6. Vnútroštátny súd teda žiada Súdny dvor, aby určil, či v prípade potenciálnej prekážky začatej veci môže písomnosť, ktorou sa začalo konanie na súde členského štátu, ktorý nariadil opatrenie týkajúce sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej, predstavovať „písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennú písomnosť“ v zmysle článku 30 bodu 1 tohto nariadenia vo vzťahu k žalobe vo veci samej, ktorá bola následne podaná na inom súde toho istého členského štátu.

7. Vzhľadom na úvahy, ktoré uvediem nižšie, zastávam názor, že články 27 a 30 nariadenia č. 44/2001 sa majú vykladať vo vzájomnej súvislosti a že na otázku, ktorá bola v podstate položená v prejednávanej veci, treba odpovedať záporne.

II – Právny rámec

A – Právo Únie

8. V prejednávanom prípade sa z hľadiska *ratione temporis* uplatní nariadenie č. 44/2001.⁶

4 — Opatrenia týkajúce sa dokazovania nariadené mimo konania vo veci samej sú takto označované, osobitne zo strany Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) (pozri najmä rozsudok druhého občianskoprávného kolégia č. 15-19.671 z 23. júna 2016 a rozsudok obchodnoprávného kolégia č. 14-25.340 zo 16. februára 2016, ktoré sú dostupné na nasledujúcej internetovej adrese: <https://www.legifrance.gouv.fr>), na rozdiel od tých, ktoré sú nariadené v priebehu konania vo veci samej (pozri najmä COMBES, G., MÉNÉTREY, S.: Incidents de procédure, Mesures d'instruction, Dispositions générales. In: *JurisClasseur Procédure civile*. Zväzok 634, 2016, body 12 a 49 a nasl.).

5 — Pojem „žaloba vo veci samej“ tu treba chápať ako akúkoľvek žalobu, ktorej cieľom je dosiahnuť vydanie konečného rozhodnutia o dotknutých právach a povinnostiach, bez ohľadu na to, či má pozitívny charakter (napríklad priznanie odškodného) alebo negatívny charakter (napríklad určenie neexistencie zodpovednosti), na rozdiel od návrhov na vydanie rozhodnutí, ktoré sú len predbežné alebo sa týkajú len procesných predpisov alebo pravidiel právomoci.

6 — Je pravda, že nariadenie č. 44/2001 bolo zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1). V prejednávanom prípade sa však naďalej uplatní prvé z týchto nariadení, keďže konanie vedené na vnútroštátnom súde sa začalo pred 10. januárom 2015, keď sa začalo uplatňovať druhé uvedené nariadenie (pozri články 66 a 81 nariadenia č. 1215/2012). Pozri tiež BERAUDO, J.-P., BERAUDO, M.-J.: Convention de Bruxelles, conventions de Lugano et règlements (CE) n° 44/2001 et (UE) n° 1215/2012 – Compétence – Règles de procédure ayant une incidence sur la compétence. In: *JurisClasseur Europe*. Zväzok 3030, 2015, bod 62, kde sa uvádza, že nariadenie č. 44/2001 sa má uplatniť v prípade, ak sa aspoň jedno z konaní, ktoré môžu zakladať prekážku začatej veci, začalo pred týmto dátumom.

9. Podľa jeho odôvodnenia 15 „v záujme harmonického výkonu súdnictva je potrebné minimalizovať možnosť súbežných konaní a zaručiť, že sa v dvoch členských štátoch nevydajú nezlučiteľné rozsudky. Musí existovať jasný a účinný spôsob riešenia prípadov litispendencie, súvisiacich nárokov a na odstránenie problémov, ktoré vyplývajú z rozdielného určovania času, kedy začalo konanie, v právnych poriadkoch jednotlivých štátov. Na účely tohto nariadenia by sa mal tento čas definovať osobitne“.

10. Súčasťou kapitoly II nariadenia č. 44/2001, ktorá upravuje „Právomoc“, je oddiel 9, ktorý je nazvaný „Prekážka začatej veci – súvisiace veci“.

11. Článok 27 tohto nariadenia, ktorý sa nachádza v uvedenom oddiele, stanovuje:

„1. Ak sa vedú konania v tej istej veci [vo veci s rovnakým predmetom aj dôvodom – *neoficiálny preklad*] a medzi rovnakými účastníkmi na súdoch rôznych členských štátov, každý súd, ktorý nezačal konať ako prvý, aj bez návrhu preruší konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať.

2. Keď sa potvrdí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať, každý iný súd odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech tohto súdu.“

12. Článok 30 bod 1, ktorý je súčasťou toho istého oddielu 9, znie:

„Na účely tohto oddielu sa konanie na súde považuje za začaté:

1. momentom podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde za predpokladu, že žalobca neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil doručenie žalovanému...“.

13. Článok 31, ktorý je súčasťou oddielu 10 uvedenej kapitoly s názvom „Predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení“, stanovuje, že „súdom členských štátov možno podať návrh na vydanie predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení, ktoré sú dostupné podľa právneho poriadku daného štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mali právomoc rozhodovať vo veci samej súdy iného členského štátu“.

B – Francúzske právo

14. V článku 145 CPC, ktorý je súčasťou knihy I s názvom „Spoločné ustanovenia pre všetky súdy“, hlavy VII s názvom „Súdne dokazovanie“, podnadpisu II s názvom „Opatrenia týkajúce sa dokazovania“ CPC, sa uvádza, že „ak existuje oprávnený dôvod, aby sa pred začatím konania vo veci samej zabezpečil alebo zaistil dôkaz, od ktorého by mohlo závisieť vyriešenie sporu, možno nariadiť zákonné opatrenia týkajúce sa dokazovania, ak o to dotknutá osoba požiada v návrhu alebo v rámci predbežného opatrenia“.

III – Spor vo veci samej, prejudiciálna otázka a konanie na Súdnom dvore

15. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a zo spisu predloženému Súdnomu dvoru vyplýva, že HanseYachts AG je spoločnosť, ktorá sa zaoberá výrobou a predajom jacht, so sídlom v Greifswalde (Nemecko), čo je miesto, ktoré patrí do územného obvodu vnútroštátneho súdu.

16. HanseYachts zmluvou zo 14. apríla 2010 predala spoločnosti Port d'Hiver Yachting SARL, ktorej sídlo sa nachádza vo Francúzsku, motorovú jachtu, ktorú sama vyrobila a ktorá bola odovzdaná 18. mája 2010 v Greifswalde a následne prepravená do Francúzska.

17. Port d'Hiver Yachting ďalej predala túto jachtu spoločnosti Société Maritime Côte d'Azur (ďalej len „SMCA“), ktorá má tieď sídlo vo Francúzsku.

18. Dňa 1. augusta 2011 HanseYachts a Port d'Hiver Yachting uzavreli zmluvu o distribúcii, ktor   obsahovala ustanovenie, ktor   priznávalo právomoc súdom v Greifswalde, určovala za uplatniteľn   hmotn   právo nemeck   právo a stanovovala, že táto zmluva vo vzťahu medzi uvedenými zmluvnými stranami nahrádza všetky ich predchádzajúce p  somm   alebo ústne dohody.

19. Po poruche na jednom z motorov jachty, ktor   sa objavila v auguste 2011, SMCA podala na Tribunal de commerce de Marseille (Obchodný súd Marseille, Francúzsko) návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktor   bol doru  en   spoločnosti Port d'Hiver Yachting 22. septembra 2011 a ktorým SMCA navrhla, aby súd vykonal znaleck   dokazovanie pred začatím konania vo veci samej na základe článku 145 CPC. Jej návrh smeroval aj proti spoločnosti Volvo Trucks France ako výrobcovi týchto motorov.

20. V roku 2012 Compagnie Generali IARD SA (ďalej len „Generali IARD“) vstúpila do konania ako vedľaj      stn  k, lebo bola poistovateľom spoločnosti Port d'Hiver Yachting. HanseYachts bola počas roka 2013 tieď pribrat   do konania ako výrobca predmetnej jachty.

21. Znalec, ktorého ustanovil Tribunal de commerce de Marseille (Obchodný súd Marseille), predložil svoj kone  n   posudok 18. septembra 2014.

22. Dňa 21. novembra 2014 podala HanseYachts na Landgericht Stralsund (Krajinský súd Stralsund) negatívnu ur  ovacu žalobu, ktorou sa domáhala, aby súd rozhodol, že Port d'Hiver Yachting, SMCA a Generali IARD nemajú voči nej v súvislosti s predmetnou jachtou nijak   nárok.

23. Dňa 15. januára 2015 podala SMCA na Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon, Francúzsko)   alobu proti spoločnostiam Port d'Hiver Yachting, Volvo Trucks France a HanseYachts, ktorou sa domáhala, aby súd uložil týmto spoločnostiam povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu, ktor   jej údajne vznikla v dôsledku spornej poruchy, a nahradiť trovy, ktor   vynaložila na súdne znaleck   dokazovanie.

24. Keďže žalované vo veci samej vzniesli námietku týkajúcu sa prekážky začatej veci zalo  en   na článku 27 nariadenia č. 44/2001, vn  tro  st  tny súd sa pýta, či má ako „súd, ktorý nezačal konať ako prv  “, preru    ť konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon),⁷ podľ  a odseku 1 uvedeného článku, alebo či sa naopak môže pova    vať za „súd, ktorý ako prv   začal konať“, v zmysle tohto ustanovenia, a teda vyhlásiť žalobu vo veci samej⁸ za pr  pustn   a následne preskúmať jej dôvodnosť.

25. Vn  tro  st  tny súd sa domnieva, že druh  y uveden  y postup by sa mal pou    ť v prípade, ak by Súdny dvor rozhodol, že konanie na francúzskych súdoch sa začalo až podan  m žaloby vo veci samej na Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon), ktor   bola podan   v roku 2015, teda až po podan   žaloby na vn  tro  st  tnom súde, ktor   bola podan   v roku 2014.

7 — Vn  tro  st  tny súd, ktorý odkazuje na rozsudok z 3. apríla 2014, Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, bod 49 a nasl.), uvádza, že ostatn     lensk   štáty by nemohli odmietnuť uznať rozhodnutie o veci samej vydan   týmto francúzskym súdom. Dodáva, že by tomu nebránila nijak   v  l  dn   právomoc nemeckých súdov a že   alobk    a vo veci samej (HanseYachts) a   alobk    a v konaní vedenom na francúzskych súdoch (SMCA) neuzavreli nijak   doložku o voľbe právomoci. Podľ  a názoru vn  tro  st  tneho súdu by mohla byť dan   právomoc francúzskych súdov na základe článku 5 bodu 3 nariadenia č. 44/2001, keďže ku skutočnosti, ktor   zakladá nárok na náhradu škody, došlo vo Francúzsku.

8 — Tento súd sa domnieva, že má medzin  rodn   právomoc na základe článku 5 bodu 1 nariadenia č. 44/2001, ktor   sa uplatní v zmluvných veciach.

26. Naopak, mohlo by byť nevyhnutné uplatniť prvý uvedený postup, pokiaľ by sa konštatovalo, že „písomnosťou, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennou písomnosťou“, ktorou sa začalo konanie na francúzskych súdoch, v zmysle článku 30 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 nie je uvedená žaloba, ale návrh na vykonanie súdneho znaleckého dokazovania, ktorý bol podaný už v roku 2011 na Tribunal de commerce de Marseille (Obchodný súd Marseille).

27. Vnútroštátny súd zastáva názor, že podmienky týkajúce sa prekážky začatej veci uvedené v článku 27 ods. 1 tohto nariadenia sú splnené, keďže konanie o žalobe vo veci samej podanej na Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon) a konanie o žalobe, ktorú prejednáva vnútroštátny súd, by boli konaniami vedenými medzi rovnakými účastníkmi a vo veci s rovnakým predmetom aj dôvodom.

28. Za týchto okolností Landgericht Stralsund (Krajinský súd Stralsund) rozhodnutím z 8. januára 2016, ktoré bolo doručené do kancelárie Súdneho dvora 18. januára 2016, prerušil konanie a položil Súdnu dvoru prejudiciálnu otázku v tomto znení:

„V prípade, ak procesné právo členského štátu upravuje dokazovanie v samostatnom konaní, v rámci ktorého sa na základe nariadenia súdu zadováži znalecký posudok (v tejto veci ‚expertise judiciaire‘ podľa francúzskeho práva), a ak sa v tomto členskom štáte vykoná takéto dokazovanie v samostatnom konaní, pričom následne sa v tom istom členskom štáte začne konať medzi tými istými účastníkmi konania o žalobe vo veci samej, ktorá vychádza z výsledkov tohto dokazovania v samostatnom konaní:

Má sa v takom prípade považovať už písomné podanie, na základe ktorého sa začalo dokazovanie v samostatnom konaní, za „písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennú písomnosť“ v zmysle článku 30 bodu 1 nariadenia (ES) č. 44/2001? Alebo sa má za „písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennú písomnosť“ považovať až písomné podanie, ktorým sa začalo konanie o samotnej žalobe vo veci samej?“

29. Písomné pripomienky predložili HanseYachts, Port d’Hiver Yachting, SMCA a Generali IARD, ako aj Európska komisia. Francúzska vláda predložila písomnú odpoveď na otázky, ktoré jej položil Súdny dvor na základe článku 61 ods. 1 svojho rokovacieho poriadku. Vo veci sa nekonalo pojednávanie.

IV – Analýza

A – Úvodné pripomienky

30. Skôr než pristúpim k obsahovej analýze otázky položenej Súdnu dvoru, chcel by som uviesť niekoľko pripomienok týkajúcich sa obmedzení skúmania, ktoré bude musieť vykonať Súdny dvor.

31. V prvom rade treba poznamenať, že Súdny dvor v prejednáwanej veci nemá posúdiť problematiku medzinárodnej právomoci vnútroštátneho súdu a Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon), a to aj napriek informáciám, ktoré vnútroštátny súd uviedol v tejto súvislosti,⁹ a napriek výhradám, ktoré v tomto smere vyjadrili niektorí z účastníkov konania, ktorí predložili Súdnu dvoru pripomienky, najmä z dôvodu, že v prejednávanom prípade existuje doložka o voľbe právomoci.¹⁰

9 — Pozri poznámky pod čiarou 7 a 8 týchto návrhov.

10 — Komisia pochybuje o tom, či doložka, ktorá priznáva právomoc súdom v Greifswalde, ktorá je súčasťou zmluvy o distribúcii uzavretej v roku 2011 medzi spoločnosťami HanseYachts a Port d’Hiver Yachting, môže mať spätný účinok vo vzťahu ku kúpnej zmluve, ktorú tieto spoločnosti podpísali v roku 2010, a či sa na túto doložku možno odvolávať voči spoločnosti SMCA, žalovanej v druhom rade, ktorá nemá nijaký zmluvný vzťah so žalobkyňou vo veci samej. Posúdenie takých skutočností, ktoré patria k okolnostiam sporu vo veci samej, však prináleží vnútroštátnemu súdu, a nie Súdnu dvoru v rámci konania zavedeného článkom 267 ZFEÚ (pozri najmä rozsudky z 25. októbra 2012, Folien Fischer a Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, bod 24, ako aj z 25. apríla 2013, Asociația Accept, C-81/12, EU:C:2013:275, bod 41).

32. Každý z týchto vnútroštátnych súdov bude musieť rozhodnúť o vlastnej právomoci vzhľadom na skutkové okolnosti sporu vo veci samej a v súlade s pravidlami právomoci vyplývajúcimi z práva Únie, konkrétne s pravidlami vyplývajúcimi z ustanovení nariadenia č. 44/2001, ako ich Súdny dvor vyložil v príslušnej judikatúre.¹¹

33. Konkrétne pripomínam, že pravidlo na vyriešenie prekážky začatej veci, ktoré je stanovené v článku 27 nariadenia č. 44/2001, nemá zaviesť rozlišovanie, či dokonca hierarchiu jednotlivých právomocí stanovených uvedeným nariadením a že toto procesné pravidlo spočívajúce v uprednostnení prípadnej právomoci súdu, ktorý vo veci začal konať ako prvý, vychádza jedine z chronologického poradia, v ktorom dotknuté súdy začali konať.¹²

34. Okrem toho podľa ustálenej judikatúry prináleží len vnútroštátnemu súdu, aby s ohľadom na konkrétne okolnosti veci, ktorú prejednáva, posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia pre vydanie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré predkladá Súdnemu dvoru.¹³

35. V tejto súvislosti spomeniem len to, že vzhľadom na okolnosti sporu vo veci samej, ktoré opísal vnútroštátny súd – najmä s prihliadnutím na miesto, kde výrobca a predajca (HanseYachts) podľa všetkého dodal predmetný tovar prvému kupujúcemu (Port d'Hiver Yachting) –¹⁴, nie je namieste *prima facie* konštatovať, že rozhodnutie tohto súdu, ktorým by uznal svoju medzinárodnú právomoc, aspoň vo vzťahu k uvedeným účastníkom konania, by bolo zjavne nedôvodné a že položená prejudiciálna otázka by bola irelevantná z dôvodu, že by nemala význam pre vyriešenie tohto sporu.¹⁵

36. V druhom rade vzhľadom na rozdielne stanoviská vyjadrené vnútroštátnym súdom a účastníkmi konania, ktorí predložili pripomienky, pokiaľ ide o ustanovenia vnútroštátneho práva uplatniteľné v prejednávanom prípade a najmä pokiaľ ide o právny režim opatrení týkajúcich sa dokazovania *in futurum* upravených v článku 145 CPC, zdôrazňujem, že Súdny dvor nemôže vyriešiť otázku presného výkladu ustanovení vnútroštátneho práva členského štátu.¹⁶

37. V rámci prejudiciálneho konania je totiž Súdny dvor oprávnený rozhodovať len o otázkach výkladu alebo platnosti aktov Únie uvedených v článku 267 ZFEÚ.¹⁷ Súdny dvor, ktorý má poskytnúť vnútroštátnym súdom užitočnú odpoveď s cieľom umožniť im rozhodnúť vo veci samej, im však môže v duchu spolupráce poskytnúť usmernenia, ktoré považuje za potrebné, na základe všetkých informácií, ktoré má k dispozícii.¹⁸ Ak pretrváva neistota, pokiaľ ide o presné znenie predmetných ustanovení vnútroštátneho práva, Súdny dvor sa usiluje rozhodnúť s prihliadnutím na tento faktor.¹⁹

11 — Z ustálenej judikatúry konkrétne vyplýva, že v prípade prekážky začatej veci musí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať, v zásade posúdiť tento súd, a nie súd, ktorý nezačal konať ako prvý (pozri najmä rozsudok z 27. júna 1991, Overseas Union Insurance a i., C-351/89, EU:C:1991:279, body 25 a 26).

12 — Pozri najmä rozsudok z 22. októbra 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen a Aertssen Terrasements (C-523/14, EU:C:2015:722, bod 48).

13 — Pozri najmä rozsudky z 27. februára 2014, Cartier parfums-lunettes a Axa Corporate Solutions assurances (C-1/13, EU:C:2014:109, bod 24 a nasl.), ako aj z 3. apríla 2014, Weber (C-438/12, EU:C:2014:212, bod 33 a nasl.).

14 — Pozri body 15 a 16 týchto návrhov.

15 — Pripomínam, že Súdny dvor odmietne rozhodnúť o prejudiciálnej otázke z dôvodu, že je neprípustná, len vtedy, keď je požadovaný výklad práva Únie zjavne hypotetický a nemá význam pre vyriešenie sporu vo veci samej (pozri najmä rozsudky z 22. mája 2014, Érsekcsanádi Mezőgazdasági, C-56/13, EU:C:2014:352, body 36 až 38, ako aj zo 6. novembra 2014, Cartiera dell'Adda, C-42/13, EU:C:2014:2345, bod 29).

16 — Táto úloha prináleží výlučne vnútroštátnym súdom (pozri najmä rozsudky z 15. januára 2013, Križan a i., C-416/10, EU:C:2013:8, bod 58, ako aj z 11. septembra 2014, Essent Belgium, C-204/12 až C-208/12, EU:C:2014:2192, bod 52). Poukazujem na to, že prejednávaná vec je špecifická tým, že návrh na začatie prejudiciálneho konania podal nemecký súd, zatiaľ čo procesnými predpismi, ktorých znenie je predmetom diskusie medzi účastníkmi konania, nie sú nemecké, ale francúzske predpisy, ktorých obsah a pôsobnosť tento súd nevyhnutne nemusí poznať. Súdny dvor však nemôže rozhodnúť, či je výklad týchto predpisov, ktorý podá uvedený súd, správny (rozsudok z 13. decembra 2012, Caves Krier Frères, C-379/11, EU:C:2012:798, bod 36).

17 — Pozri najmä rozsudok z 22. mája 2014, Érsekcsanádi Mezőgazdasági (C-56/13, EU:C:2014:352, bod 53).

18 — Pozri najmä rozsudky z 24. februára 2015, Grünewald (C-559/13, EU:C:2015:109, bod 32), ako aj z 13. júla 2016, Pöpperl (C-187/15, EU:C:2016:550, bod 35).

19 — Pozri najmä rozsudok zo 17. januára 2013, Zakaria (C-23/12, EU:C:2013:24, bod 30).

38. Súdny dvor napokon opakovane rozhodol, že pojmy obsiahnuté v nariadení č. 44/2001 sa majú v zásade vykladať autonómne, teda so zreteľom na konkrétne ciele ustanovení tohto právneho predpisu, a nie v závislosti od právnych poriadkov členských štátov, aby bolo zaručené jednotné uplatňovanie týchto ustanovení.²⁰ Výklad pravidiel právomoci stanovených v uvedenom nariadení a konkrétne pravidiel uvedených v článkoch 27 a 30 tohto nariadenia nemôže závisieť ani od koncepcií stanovených zákonodarcami alebo v judikatúre týchto štátov,²¹ ani od špecifik sporu vo veci samej.²²

B – O znení otázky položenej Súdnemu dvoru

39. Vnútroštátny súd sa svojou prejudiciálnou otázkou v podstate pýta Súdneho dvora, či v prípade, ak právo členského štátu upravuje konanie týkajúce sa dokazovania, ktoré umožňuje zadovážiť v súdnom konaní znalecký posudok pred začatím konania vo veci samej, a ak sa v tomto štáte následne začne konať medzi tými istými účastníkmi konania o žalobe vo veci samej, ktorá vychádza z výsledkov uvedeného konania, treba konštatovať, že písomnosť, ktorou sa začalo konanie týkajúce sa dokazovania, predstavuje „písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennú písomnosť“ v zmysle článku 30 bodu 1 nariadenia č. 44/2001, alebo či sa za takúto písomnosť má považovať len písomnosť, ktorou bola podaná žaloba vo veci samej.

40. Vnútroštátny súd sa podľa všetkého prikláňa k prvému prístupu, ktorý zodpovedá stanovisku, ktoré podporujú tri žalované vo veci samej, zatiaľ čo HanseYachts a Komisia presadzujú druhý prístup,²³ ktorý podľa môjho názoru zodpovedá správne mu výkladu.

41. Tak ako Komisia považujem za potrebné, aby Súdny dvor preformuloval otázku, ktorá mu bola položená, a to z nasledujúcich dôvodov.

42. Predovšetkým pripomínam, že v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom zakotveného v článku 267 ZFEÚ musí Súdny dvor poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť spor, ktorý prejednáva. Vzhľadom na to Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené.²⁴ Tiež mu prináleží, aby zo všetkých informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyvodil tie ustanovenia práva Únie, ktoré si so zreteľom na predmet sporu, o ktorom má rozhodnúť, vyžadujú výklad, aj napriek tomu, že tieto ustanovenia prípadne nie sú spomenuté v znení prejudiciálnych otázok.²⁵

20 — Súdny dvor uplatňuje tento autonómny prístup už dlho (pozri najmä rozsudok z 8. decembra 1987, Gubisch Maschinenfabrik, 144/86, EU:C:1987:528, body 6 a 11, ktorý sa týkal pojmu prekážka začatej veci v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru, ktorému v podstate zodpovedá článok 27 nariadenia č. 44/2001) a pravidelne ho potvrdzuje (pozri najmä rozsudok z 28. júla 2016, Siemens Aktiengesellschaft Österreich, C-102/15, EU:C:2016:607, bod 30, týkajúci sa výkladu ustanovení nariadenia č. 44/2001).

21 — Poznávam, že v prejednáwanej veci účastníci konania, ktorí predložili pripomienky Súdnemu dvoru, uviedli mnohé argumenty vnútroštátnej povahy.

22 — Generálny advokát Jääskinen vo svojom stanovisku týkajúcom sa veci Purucker (C-296/10, EU:C:2010:578, bod 89), ktorého predmetom bol tiež výklad pravidiel súdnej právomoci vyplývajúcich z práva Únie, správne zdôraznil, že „prístup Súdneho dvora [musí byť] neutrálny, objektívny a nezávislý od skutkových, procesných či právnych okolností sporu vo veci samej. Okolnosti prejednáwanej veci... nemôžu byť rozhodujúce pre riešenie veci“.

23 — Francúzska vláda sa v tejto súvislosti nevyjadřila, pričom treba pripomenúť, že táto vláda v prejednáwanej veci nepredložila písomné pripomienky, ale odpovedala na otázky Súdneho dvora, ktoré sa týkali znenia francúzskych predpisov, konkrétne opatrení týkajúcich sa dokazovania upravených v článku 145 CPC.

24 — Pozri najmä rozsudky zo 4. júna 2015, Brasserie Bouquet (C-285/14, EU:C:2015:353, bod 15), ako aj z 20. októbra 2016, Danqua (C-429/15, EU:C:2016:789, bod 36).

25 — Pozri najmä rozsudky z 13. februára 2014, Airport Shuttle Express a i. (C-162/12 a C-163/12, EU:C:2014:74, body 30 a 31), ako aj z 3. júla 2014, Gross (C-165/13, EU:C:2014:2042, bod 20).

43. Hoci v prejednávanej veci je z formálneho hľadiska v prejudiciálnej otázke priamo uvedený len článok 30 bod 1 nariadenia č. 44/2001, táto skutočnosť nebráni tomu, aby Súdny dvor poskytol vnútroštátnemu súdu všetky ostatné prvky výkladu práva Únie, ktoré tomuto súdu umožnia rozhodnúť o veci, ktorú prejednáva.

44. Z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania pritom vyplýva, že na to, aby vnútroštátny súd určil, či je povinný prerušiť konanie na základe článku 27 nariadenia č. 44/2001, musí vedieť, či sa tento súd v prípade, o aký ide v spore vo veci samej, má považovať za súd, „ktorý nezačal konať ako prvý“, v zmysle tohto ustanovenia vzhľadom na dátum – ktorý má určiť Súdny dvor so zreteľom na uvedený článok 30 –, ku ktorému bola na francúzskom súde podaná žaloba, ktorá je podľa tohto súdu žalobou vo veci s rovnakým predmetom aj dôvodom a medzi rovnakými účastníkmi. Podľa môjho názoru teda treba podať výklad článkov 27 a 30 tohto nariadenia vo vzájomnej súvislosti.

45. Naopak, nepovažujem za užitočné vymedziť v prejednávanej veci pojem „predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení“ v zmysle článku 31 nariadenia č. 44/2001 ako taký, keďže vnútroštátny súd len na konci svojho rozhodnutia poukázal na možnosť zohľadniť judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa tohto pojmu na účely analogického výkladu článku 30 tohto nariadenia.²⁶

46. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa domnievam, že návrh na začatie prejudiciálneho konania treba chápať tak, že jeho cieľom je v podstate určiť, či v prípade potenciálnej prekážky začatej veci dátum, ku ktorému sa začalo konanie, ktorého účelom bolo dosiahnuť nariadenie opatrenia týkajúceho sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej, môže predstavovať dátum, ku ktorému sa v zmysle článku 30 bodu 1 nariadenia č. 44/2001 „považuje za začaté“ konanie na súde, ktorý má rozhodnúť o žalobe vo veci samej, ktorá bola podaná v tom istom členskom štáte v nadväznosti na výsledok tohto opatrenia, pokiaľ by konanie týkajúce sa dokazovania a následná žaloba vo veci samej mohli tvoriť jeden procesný celok.

47. Ak sa odmietne tento výklad, ako to odporúčam, konkrétne z toho vyplynie, že súd iného členského štátu, na ktorom bola – tak ako v spore vo veci samej – podaná žaloba vo veci samej po skončení konania týkajúceho sa dokazovania, ale pred podaním uvedenej žaloby vo veci samej medzi rovnakými účastníkmi a vo veci s rovnakým predmetom aj dôvodom, sa má považovať za „súd, ktorý ako prvý začal konať“, v zmysle článku 27 tohto nariadenia.

48. Pred samotným podaním požadovaného výkladu treba potvrdiť správnosť predbežných tvrdení vnútroštátnych súdov, podľa ktorých by za takých okolností, akými sú okolnosti sporu, ktorý tento súd prejednáva, mohla existovať prekážka začatej veci podľa tohto posledného uvedeného článku.

C – O potenciálnej existencii prekážky začatej veci z hľadiska článku 27 nariadenia č. 44/2001

49. S cieľom odôvodniť svoju prejudiciálnu otázku Landgericht Stralsund (Krajinský súd Stralsund) vychádza z predpokladu, že konanie vedené na tomto súde môže kolidovať so žalobou vo veci samej podanou na Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon) a že pravidlá týkajúce sa prekážky začatej veci stanovené v článku 27 nariadenia č. 44/2001 majú za následok, že tento nemecký súd musí prerušiť konanie ako „súd, ktorý nezačal konať ako prvý“, pokiaľ sa možno domnievať, že konanie o uvedenej žalobe sa začalo už v štádiu konania týkajúceho sa dokazovania začatého na Tribunal de commerce de Marseille (Obchodný súd Marseille), s ktorým táto žaloba tvorí jeden a ten istý celok.

26 — Pokiaľ ide o túto vedľajšiu problematiku, pozri bod 77 a nasl. týchto návrhov.

50. Naproti tomu, domnievam sa, že vnútroštátny súd nepredpokladá, že by mal takú povinnosť prerušiť konanie z dôvodu prekážky začatej veci v prípade, ak by sa tieto dve konania vedené na francúzskych súdoch naopak považovali za samostatné konania. Povinnosť prerušiť konanie musí byť podľa môjho názoru v tomto prípade jednoznačne vylúčená vzhľadom na úvahy týkajúce sa práva Únie, ktoré uvediem nižšie, keďže po prvé žaloba vo veci samej podaná na francúzskom súde – pokiaľ sa posudzuje samostatne – bola podaná neskôr ako žaloba vo veci samej podaná na nemeckom súde a po druhé konanie týkajúce sa dokazovania vedené na francúzskom súde nebolo konaním vo veci s rovnakým predmetom aj dôvodom ako konanie o žalobe vo veci samej podanej na nemeckom súde a navyše v čase podania tejto žaloby už bolo skončené.

51. Pripomínam totiž, že článok 27 nariadenia č. 44/2001 upravuje len prípady prekážky začatej veci, v ktorých sa na súdoch rôznych členských štátov vedú súbežné konania, ktoré môžu viesť k vydaniu nezlučiteľných rozsudkov,²⁷ teda vtedy, „ak sa vedú konania [vo veci s rovnakým predmetom aj dôvodom] a medzi rovnakými účastníkmi“. Súdny dvor už viackrát rozhodoval o tom, ako sa má vykladať táto trojitá podmienka totožnosti účastníkov konania, predmetu a dôvodu,²⁸ pričom zdôraznil, že tieto pojmy treba vymedziť samostatne, vzhľadom na systematiku a ciele uvedeného nariadenia.²⁹

52. Pokiaľ ide o prvé z týchto troch kumulatívnych kritérií, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že toto kritérium je splnené, ak sú účastníci v oboch súbežných konaniach rovnakí, bez ohľadu na to, že ich procesné postavenie je prípadne odlišné.³⁰

53. V prejednávacom prípade je nepodstatné, že SMCA, ktorá je žalobkyňou v konaní na francúzskych súdoch, je žalovanou v konaní na vnútroštátnom súde a že v prípade spoločnosti HanseYachts je to naopak.³¹ Tiež je irelevantné, že totožnosť účastníkov konania nie je úplná, ale čiastočná, tak ako v prejednávacom prípade, pričom však treba spresniť, že v takom prípade súd, ktorý nezačal konať ako prvý, má povinnosť odmietnuť vykonávať svoju právomoc len vtedy, ak sú účastníci konania vedeného na tomto súde tiež účastníkmi skôr začatého konania, pričom konanie medzi ostatnými účastníkmi môže pokračovať na tomto súde.³²

27 — V odôvodnení 15 tohto nariadenia sa uvádza, že „v záujme harmonického výkonu súdnictva je potrebné minimalizovať“ riziko takých súbežných konaní a že práve na tento účel boli prijaté jednotné pravidlá umožňujúce ľahšie vyriešiť problémy spojené s prekážkou začatej veci. Pozri tiež rozsudok z 27. júna 1991, Overseas Union Insurance a i. (C-351/89, EU:C:1991:279, bod 16), ktorý sa týkal Bruselského dohovoru.

28 — Je irelevantné, že – ako poznamenáva Komisia – v nemeckom znení článku 27 nariadenia č. 44/2001 tieto dve posledné uvedené kritériá nie sú – na rozdiel od iných jazykových verzií – výslovne odlišné (pozri rozsudok z 8. decembra 1987, Gubisch Maschinenfabrik, 144/86, EU:C:1987:528, bod 14, týkajúci sa nemeckého znenia článku 21 Bruselského dohovoru, ktorý zodpovedá uvedenému článku 27).

29 — Pozri najmä rozsudok z 22. októbra 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen a Aertssen Terrasements (C-523/14, EU:C:2015:722, bod 38).

30 — Pozri najmä rozsudky z 8. decembra 1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, bod 13), ako aj z 22. októbra 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen a Aertssen Terrasements (C-523/14, EU:C:2015:722, bod 41).

31 — Obrátenie procesného postavenia je navyše charakteristické pre negatívnu určovaciu žalobu, ktorú na vnútroštátnom súde podala HanseYachts, ktorá sa domáha zbavenia zodpovednosti, ktorá je predmetom konania na Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon). Pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2012, Folien Fischer a Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, bod 43).

32 — Pozri rozsudok zo 6. decembra 1994, Tatry (C-406/92, EU:C:1994:400, bod 34 a nasl.). V prejednávanej veci vnútroštátny súd spresňuje, že ak by mal povinnosť prerušiť konanie vedené medzi spoločnosťami HanseYachts a SMCA na základe článku 27 ods. 1 nariadenia č. 44/2001 z dôvodu prekážky začatej veci, v tom prípade by využil aj právomoc prerušiť konanie, ktorú mu priznáva článok 28 ods. 1 uvedeného nariadenia, tento raz z dôvodu súvisiacich vecí v konaní medzi spoločnosťou HanseYachts a ostatnými žalovanými.

54. Čo sa týka kritéria totožnosti dôvodu, Súdny dvor spresnil, že tento pojem treba chápať tak, že zahŕňa „skutkové okolnosti a právne normy uvedené ako základ návrhu“.³³ Súdny dvor vo svojej judikatúre niekedy skúma podmienku týkajúcu sa totožnosti predmetu, ktorý je vymedzený tak, že zodpovedá „cieľu návrhu“³⁴ – v širokom zmysle³⁵ –, spolu s predchádzajúcim kritériom³⁶.

55. Ako uvádza vnútroštátny súd, v prejednávacom prípade z citovanej judikatúry vyplýva, že tieto dve posledné uvedené kritériá sú splnené, pokiaľ ide o potenciálnu prekážku začatej veci medzi žalobou, ktorou sa navrhuje, aby súd určil, že žalovaný zodpovedá za škodu, a uložil mu povinnosť zaplatiť z tohto dôvodu odškodné, akou je žaloba, ktorú prejednáva Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon) a ktorá smeruje okrem iného proti spoločnosti HanseYachts, a žalobou, ktorou sa táto žalovaná domáha, aby súd určil, že nezodpovedá za uvedenú škodu, akou je žaloba, ktorú prejednáva Landgericht Stralsund (Krajinský súd Stralsund) a ktorú podala HanseYachts, keďže tieto konania sú vzájomnými protikladmi.³⁷

56. Toto konštatovanie však nemá vplyv na odpoveď na otázku, ktorú položil vnútroštátny súd a ktorá sa týka konkrétne toho, či sa tento súd má považovať za „súd, ktorý nezačal konať ako prvý“, v zmysle článku 27 v spojení s článkom 30 nariadenia č. 44/2001 v dôsledku toho, že konanie týkajúce sa dokazovania začaté v inom členskom štáte a žaloba vo veci samej, ktorá bola následne podaná v tom istom štáte, by sa prípadne považovali za jeden celok, čo je názor, s ktorým nesúhlasím.³⁸

57. Pre úplnosť uvádzam, že podľa môjho názoru nie je možné konštatovať totožnosť dôvodu a predmetu medzi žalobou vo veci samej, aká je predmetom sporu vo veci samej, ktorou sa navrhuje určiť neexistenciu zodpovednosti za škodu, a konaním, v ktorom sa navrhuje nariadenie opatrenia týkajúceho sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej, aké sa začalo na Tribunal de commerce de Marseille (Obchodný súd Marseille) s cieľom vykonať súdne znalecké dokazovanie, aj keď sú skutkové okolnosti týchto dvoch konaní rovnaké. Takú dvojité totožnosť treba podľa môjho názoru odmietnuť, pokiaľ sú tak právne normy uvádzané navrhovateľmi, ako aj ciele, ktoré navrhovatelia sledujú v každom z týchto dvoch rôznych konaní, podstatne odlišné, a to bez ohľadu na špecifiká daného prípadu.

58. Ako totiž poznamenáva Komisia, konanie týkajúce sa dokazovania, o ktoré ide v prejednávacom prípade, smeruje len k nariadeniu opatrenia týkajúceho sa dokazovania *in futurum*, ktorého cieľom je zabezpečiť alebo zaistiť pred začatím konania vo veci samej dôkaz o skutočnostiach, ktoré môžu tvoriť základ neskoršej žaloby vo veci samej. Hoci také konanie môže mať kontradiktórny charakter³⁹, jeho konečný výsledok – v tomto prípade znalecký posudok vypracovaný v súdnom konaní – nemá vplyv na vecné posúdenie dotknutých práv – v tomto prípade práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za škodu. Naopak, žalobou vo veci samej, akú prejednáva vnútroštátny súd, sa navrhuje, aby súd určil, že žalobca vôbec nezodpovedá za škodu vyplývajúcu z poruchy, ktorá sa objavila na jachte, ktorú predal.

33 — Pozri najmä rozsudky z 8. decembra 1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, bod 15), v ktorom Súdny dvor konštatoval, že súbežné konania mali rovnaký dôvod, keďže boli založené na „tom istom zmluvnom vzťahu“, ako aj zo 14. októbra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, bod 38), v ktorom Súdny dvor naopak uviedol, že „právna úprava tvoriaca základ každej zo žalôb sa líši[ila]“.

34 — Pozri najmä rozsudok zo 6. decembra 1994, Tatry (C-406/92, EU:C:1994:400, bod 41). V rozsudku z 8. mája 2003, Gantner Electronic (C-111/01, EU:C:2003:257, bod 31), Súdny dvor spresnil, že pri posudzovaní totožnosti predmetu treba vziať do úvahy len nároky žalobcov v súbežných konaniach, a nie uvedené dôvody obrany.

35 — Pozri najmä rozsudok z 8. decembra 1987, Gubisch Maschinenfabrik (144/86, EU:C:1987:528, bod 17).

36 — Pozri najmä rozsudok z 25. októbra 2012, Folien Fischer a Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664, bod 49), ktorý sa týkal negatívnej určovacej žaloby. Tieto dve kritériá boli jednoznačne oddelené v ďalších rozsudkoch (najmä rozsudok z 22. októbra 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen a Aertssen Terrasements, C-523/14, EU:C:2015:722, body 43 až 46).

37 — Pozri rozsudok z 19. decembra 2013, Nipponkoa Insurance (C-452/12, EU:C:2013:858, bod 42 a citovanú judikatúru).

38 — Pozri v tejto súvislosti bod 60 a nasl. týchto návrhov.

39 — Keď súd nezačne konať na základe návrhu, ale na základe návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ako to bolo v prípade Tribunal de commerce de Marseille (Obchodný súd Marseille).

Žalobca sa v takom prípade domáha, aby súd vydal rozhodnutie týkajúce sa práva vo veci samej s cieľom ukončiť spor. Preto sa domnievam, že v prípade konaní s takým odlišným predmetom neexistuje riziko nezlučiteľných rozsudkov, na ktorom je založený mechanizmus prekážky začatej veci upravený v článku 27 nariadenia č. 44/2001.

59. Takto zistené podstatné rozdiely medzi konaním týkajúcim sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej a žalobou vo veci samej založenej na výsledkoch tohto konania podľa môjho názoru svedčia v neprospech možnosti uznať – ako to chce urobiť vnútroštátny súd –, že písomnosť, ktorou sa začalo prvé uvedené konanie, je tiež písomnosťou, ktorou bola podaná uvedená žaloba.

D – O prípadnom posúdení písomnosti, ktorou sa začalo konanie týkajúce sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej, ako písomnosti, ktorá je rovnocenná písomnosti, ktorou sa začalo následné konanie vo veci samej, z hľadiska článku 30 nariadenia č. 44/2001

60. Súdny dvor už podal výklad článku 30 nariadenia č. 44/2001 v spojení s článkom 27 tohto nariadenia. Pri tejto príležitosti poukázal na to, že uvedené nariadenie nespresňuje, za akých podmienok sa musí právomoc súdu, ktorý začal konať ako prvý, považovať za „potvrdenú“ v zmysle článku 27 tohto nariadenia, ktorý stanovuje len procesné pravidlo, ktoré vychádza z chronologického poradia, v ktorom dotknuté súdy začali konať, ale že jeho článok 30 jednotným a samostatným spôsobom vymedzuje deň, od ktorého sa súdne konanie „považuje za začaté“ na účely uplatňovania ustanovení tohto nariadenia týkajúcich sa prekážky začatej veci.⁴⁰

61. Zdôrazňujem, že – ako je uvedené v úvodnej časti článku 30 nariadenia č. 44/2001 – hmotnoprávne pravidlo, ktoré je v ňom stanovené, sa vzťahuje na všetky ustanovenia obsiahnuté v oddiele 9 tohto nariadenia, teda nielen na ustanovenia uplatniteľné v prípade prekážky začatej veci uvedené v jeho článku 27, ale aj na ustanovenia uplatniteľné v prípade súvisiacich vecí, ktoré sú uvedené v článku 28 tohto nariadenia, a ustanovenia týkajúce sa osobitného prípadu, keď súbežné veci patria do výlučnej právomoci niekoľkých súdov, uvedeného v jeho článku 29. Je teda potrebné, aby výklad uvedeného článku 30 zodpovedal všetkým týmto rôznym situáciám.

62. V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd s cieľom odôvodniť extenzívny výklad, ktorý navrhuje, spočívajúci v tom, že konanie týkajúce sa dokazovania sa považuje za súčasť konania vo veci samej, ktoré sa neskôr začalo v tom istom členskom štáte, odvoláva v prvom rade na znenie článku 30 nariadenia č. 44/2001, z ktorého vyplýva, že konanie na súde sa môže začať nielen „písomnosťou, ktorou sa začína konanie“, ale aj „rovnocennou písomnosťou“, ktorou by podľa tohto súdu mohla byť písomnosť, ktorou sa začalo konanie na súde, ktorý nariadil predmetné opatrenie týkajúce sa dokazovania *in futurum*.

40 — Rozsudok z 22. októbra 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen a Aertssen Terrassements (C-523/14, EU:C:2015:722, body 56 a 57), ktorý sa týkal určenia dňa, od ktorého sa súdne konanie považuje za začaté, v zmysle uvedených článkov, ak súkromná osoba podá žalobu o náhradu škody na vyšetrojúcom súde.

63. Prípravné dokumenty týkajúce sa nariadenia č. 44/2001 neposkytujú užitočné vysvetlenia v súvislosti s touto alternatívnou formuláciou. Poukazujem na to, že táto formulácia sa nachádzala už v článku 19 ods. 1 a 4 nariadenia (ES) č. 1348/2000⁴¹, ktorého znenie vychádzalo z medzinárodného dohovoru.⁴² Vzhľadom na informácie týkajúce sa pojmu „rovnocenná písomnosť“ v zmysle tohto dohovoru⁴³ a na posúdenie uvedené v jednom z rozsudkov Súdneho dvora týkajúcom sa Bruselského dohovoru⁴⁴ mám veľké pochybnosti o tom, či možno prijať názor, ktorý zastáva vnútroštátny súd.

64. Predovšetkým zdôrazňujem, že uvedený článok 30 má také znenie, ktoré vzhľadom na to, že je sformulované v jednotnom čísle, podľa mňa nepripúšťa tento názor. Tento článok totiž vymedzuje moment, ktorým „sa konanie na *súde* považuje za začaté“, a v tejto súvislosti tak v bode 1, ako aj v bode 2 uvádza „momen[t] podania písomnosti... na [príslušnom] *súde*“, ⁴⁵ na rozdiel od iných ustanovení tohto nariadenia, v ktorých sú uvedené „súdy“ členského štátu ako celok.⁴⁶

65. Táto terminologická informácia nie je irelevantná, najmä vzhľadom na okolnosti, akými sú okolnosti prejednávaneho prípadu, keď francúzsky súd, na ktorom sa začalo konanie týkajúce sa dokazovania, nie je totožný so súdom, na ktorom bola podaná žaloba vo veci samej, ktorá by údajne mala nadväzovať na uvedené konanie. Skutočnosť, že tieto dva súdy majú sídlo v tom istom členskom štáte, je z hľadiska pravidla stanovenia momentu začatia konania na konkrétnom súde, aké je uvedené v citovanom článku 30, irelevantná.

66. V druhom rade vnútroštátny súd poukazuje na to, že článok 30 nariadenia č. 44/2001 má za cieľ zabrániť tomu, aby účastníci konania účelovo využívali procesnoprávne rozdiely, ktoré existujú v rámci Únie. Je pravda, že riziko „manipulácie“, ktoré spomenul tento súd, nie je vylúčené,⁴⁷ a to najmä v prípade negatívnej určovacej žaloby, o akú ide vo veci samej.⁴⁸ Domnievam sa však, že nariadenie č. 44/2001 nezakazuje „forum shopping“ ako také a že v prejednávanej veci procesný postup spoločnosti HanseYachts nebol účelový.

41 — Nariadenie Rady z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227). Uvedený článok 19, ktorý sa týka prípadov neprítomnosti odporcu v konaní, bol prevzatý do právneho aktu, ktorý nahradil nariadenie č. 1348/2000, teda do nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 (Ú. v. EÚ L 324, 2007, s. 79).

42 — V návrhu smernice Rady predloženom Komisiou 26. mája 1999, na základe ktorého bolo prijaté nariadenie č. 1348/2000 [KOM(1999) 219 v konečnom znení], sa uvádza, že článok 19 tohto nariadenia preberá obsah článkov 15 a 16 Haagskeho dohovoru z 15. novembra 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach (pozri bod 4.4 dôvodovej správy a komentár k článku 19 uvedeného návrhu).

43 — Stála kancelária Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného vo svojej Praktickej príručke o fungovaní Haagskeho dohovoru o doručovaní (*Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de La Haye*. Montréal: Wilson & Lafleur, 2006, body 66 a 276) rozlišuje písomnosti, ktorými sa začína konanie, od písomností, ktoré sú súčasťou dokazovania, a spresňuje, že „výraz ‚rovnocenná písomnosť‘ zahŕňa písomnosti, ktoré majú rovnaké účinky ako písomnosť, ktorou sa začína konanie, ako je predvolanie [alebo] návrh na povolenie vstupu vedľajšieho účastníka do konania“.

44 — Podľa rozsudku zo 14. októbra 2004, Mærsk Olie & Gas (C-39/02, EU:C:2004:615, bod 59), „najprv na záver jednostranného nesporového konania súdom predbežne vydané uznesenie stanovujúce predbežne hranicu zodpovednosti, ktoré je následne predmetom sporového konania,... sa musí považovať za akt rovnocenný s úkonom, ktorým sa konanie začína v zmysle článku 27 bodu 2 uvedeného dohovoru“. Návrh na nariadenie opatrenia týkajúceho sa dokazovania *in futurum* podľa môjho názoru nemožno prirovnať k takému uzneseniu.

45 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

46 — Tak je to najmä v prípade článku 2 ods. 1, článku 5 bodu 6, článku 12 ods. 1, článku 16 ods. 2 a článku 22 bodu 4 tohto nariadenia. Ako P. Jenard uviedol vo svojej správe týkajúcej sa Bruselského dohovoru (Ú. v. ES C 59, 1979, s. 22), tieto ustanovenia bránia pravidlám medzinárodnej právomoci, ktoré sa zvyčajne označujú ako „osobitné“, lebo „určujú priamo súd, ktorý má právomoc, bez [toho, aby bolo potrebné] uplatniť pravidlá právomoci platné v štáte, v ktorom by sa mohol nachádzať taký súd“, s cieľom určiť – spomedzi všetkých súdov tohto štátu – súd, ktorý má rozhodnúť spor.

47 — Tento súd tvrdí, že ak sa v členskom štáte vykoná opatrenie týkajúce sa dokazovania, odporca v tomto konaní týkajúcom sa dokazovania vie o tom, že mu bezprostredne hrozí žaloba, a pravdepodobne sám – tak ako HanseYachts v prejednávanom prípade – podá žalobu vo veci samej na súde iného členského štátu, ktorý môže skôr rozhodnúť v jeho prospech.

48 — Pozri správu Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o uplatňovaní nariadenia č. 44/2001 [KOM(2009) 174 v konečnom znení, body 3.4 a 3.5].

67. Z odôvodnenia 15 nariadenia č. 44/2001⁴⁹ a z legislatívnych materiálov, ktoré predchádzali tomuto nariadeniu,⁵⁰ vyplýva, že prvoradým cieľom prijatia jeho článku 30 bolo obmedziť problémy a právne pochybnosti spôsobené veľkou rozmanitosťou mechanizmov na určenie okamihu začatia konania na súde, ktoré existovali v členských štátoch, vďaka hmotnoprávnemu pravidlu, ktoré umožní jednoducho a jednotne určiť tento moment.⁵¹

68. Obidve skupiny kritérií uvedených v bodoch 1 a 2 tohto článku 30 zavádzajú jednotný mechanizmus, ktorý – ako uvádza HanseYachts – bráni tomu, aby sa pojmy, ktoré sú uvedené v tomto ustanovení, vykladali podľa obsahu rôznych vnútroštátnych predpisov.⁵² Odporúčam teda, aby sa význam ustanovení uvedeného článku 30 nevykladal extenzívne, a to s cieľom dodržať ciele jednotnosti a právnej istoty, ktoré tieto ustanovenia sledujú.⁵³

69. V treťom rade vnútroštátny súd na podporu svojho názoru uvádza praktické argumenty, ktoré nepovažujem za presvedčivé. Tento súd tvrdí, že znalecké dokazovanie, ktoré v prejednávacom prípade nariadil francúzsky súd, je viazané na hmotnoprávne otázky, ktoré môžu vzniknúť v konaní vo veci samej vedenom vo Francúzsku, a že je potrebné vyhnúť sa trovám, ktoré by mohli vzniknúť prípadným výsluchom znalca v Nemecku. Domnievam sa, že uvádzané ťažkosti nie sú ani zďaleka neprekonateľné a že také úvahy nemôžu mať prednosť pred úvahami založenými tak na znení, ako aj na účele článku 30 nariadenia č. 44/2001, ktoré som opísal vyššie.

70. Okrem toho, ak sa konštatuje – ako to odporúčam⁵⁴ –, že konanie týkajúce sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej nemá rovnaký dôvod a predmet ako konanie vo veci samej v zmysle článku 27 uvedeného nariadenia, považujem za ťažké uznať, že písomnosť, ktorou sa začalo toto konanie, možno napriek tomu považovať za „písomnosť, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennú písomnosť“ v zmysle jeho článku 30, pričom týmto konaním je konanie vo veci samej, ktoré nadväzuje na výsledky konania týkajúceho sa dokazovania.

71. Skutočnosť, že nejde o jedno konanie, konkrétnejšie vyplýva z okolností sporu vo veci samej. Ako totiž poznamenáva tak francúzska vláda, ako aj Komisia, samotné znenie článku 145 CPC vyvracia názor, že na konanie týkajúce sa dokazovania upravené v uvedenom článku z vecného hľadiska nadväzuje následné konanie vo veci samej, lebo v tomto ustanovení sa výslovne uvádza, že návrh na nariadenie príslušného opatrenia týkajúceho sa dokazovania sa musí podať práve „pred začatím konania vo veci samej“, a nie zároveň so žalobou.⁵⁵

49 — Podľa tohto odôvodnenia 15 „musí existovať jasný a účinný spôsob riešenia prípadov litispencie, súvisiacich nárokov a na odstránenie problémov, ktoré vyplývajú z rozdielného určovania času, kedy začalo konanie, v právnych poriadkoch jednotlivých štátov. Na účely tohto nariadenia by sa mal tento čas definovať osobitne“.

50 — Z dôvodovej správy k návrhu Komisie zo 14. júla 1997, na základe ktorého bolo prijaté nariadenie č. 44/2001 [KOM(1999) 348 v konečnom znení], vyplýva, že „cieľom autonómnej definície momentu, ku ktorému je konanie ‚začaté‘“ v zmysle článkov 27 a 28 tohto nariadenia, bolo predovšetkým „doplniť medzeru Bruselského dohovoru“ a že sa ňou mali „zosúladiť jednotlivé procesné systémy a zároveň zaručiť na jednej strane rovnosť zbraní žalobcov a na druhej strane ochranu pred zneužívaním konania“ (pozri s. 7, 20 a 21).

51 — Súdny dvor zdôraznil túto rozdielnosť vnútroštátnych predpisov v rozsudku zo 7. júna 1984, Zelger (129/83, EU:C:1984:215, bod 10 a nasl.), ktorý sa týkal Bruselského dohovoru.

52 — Tento článok 30 stanovuje, že momentom začatia konania na súde je buď moment podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde, pokiaľ ide o členské štáty, v ktorých sa táto písomnosť musí následne doručiť (bod 1), alebo moment prevzatia písomnosti orgánom povereným jej doručením, pokiaľ ide o členské štáty, v ktorých sa písomnosť musí doručiť pred podaním na súd (bod 2). Pozri tiež rozsudok z 22. októbra 2015, Aannemingsbedrijf Aertssen a Aertssen Terrasements (C-523/14, EU:C:2015:722, bod 57), a analogicky uznesenia zo 16. júla 2015, P (C-507/14, neuvverejnené, EU:C:2015:512, bod 30 a nasl.), ako aj z 22. júna 2016, M. H. (C-173/16, EU:C:2016:542, body 24 až 28).

53 — V oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu z 26. novembra 1997 nazvanom „Smerom k vyššej efektívnosti vydávania a vykonávania rozhodnutí v Európskej únii“ [KOM(97) 609 v konečnom znení] bolo výslovne spomenuté, že zavedenie takej jednotnej definície umožní posilniť právnu istotu a účinnosť mechanizmov uplatniteľných v oblasti prekážky začatej veci (pozri s. 11, bod 15, a s. 35).

54 — Pozri bod 57 a nasl. týchto návrhov.

55 — Francúzska vláda uvádza, že podľa ustálenej judikatúry Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) (pozri najmä rozsudok druhého občianskoprávného kolégia č. 07-21.572 z 5. februára 2009, dostupný na nasledujúcej internetovej adrese: <https://www.legifrance.gouv.fr>) bude návrh na nariadenie opatrenia týkajúceho sa dokazovania *in futurum*, ktorý sa podá v čase, keď už prebieha konanie vo veci samej, vyhlásený za neprípustný.

72. Moju analýzu potvrdzuje skutočnosť, že o dôsledkoch opatrenia týkajúceho sa dokazovania *in futurum*, v tomto prípade o zohľadnení znaleckého posudku vypracovaného v súdnom konaní, nerozhoduje súd, ktorý nariadil toto opatrenie. Ako totiž uvádza francúzska vláda, konanie na tomto súde sa v zásade končí vydaním rozhodnutia, ktorým súd vyhovie návrhu na nariadenie takého opatrenia, alebo ho zamietne. Okrem toho uvedené rozhodnutie v konaní vo veci samej vôbec nemá právnu silu rozhodnutej veci.⁵⁶

73. Po konaní týkajúcom sa dokazovania sa navyše nevyhnutne nepodá žaloba vo veci samej, keďže po nariadení opatrenia týkajúceho sa dokazovania sa dotknutá osoba, ktorá nie je povinná podať žalobu vo veci samej, môže rozhodnúť, že urovná spor zmierom alebo nepodá proti protistrane nijaký návrh. Aj v prípade, ak sa podá žaloba vo veci samej, môže byť podaná na inom súde, ako to bolo v prejednávacom prípade, pričom pripomínam, že znalecké dokazovanie nariadil Tribunal de commerce de Marseille (Obchodný súd Marseille), zatiaľ čo žaloba vo veci samej bola podaná na Tribunal de commerce de Toulon (Obchodný súd Toulon).⁵⁷

74. Tak ako HanseYachts a Komisia sa domnievam, že pravidlo pozastavenia premlčacej lehoty stanovené v článku 2239 francúzskeho občianskeho zákonníka,⁵⁸ ktoré vnútroštátny súd a Port d'Hiver Yachting uvádzajú na podporu svojho tvrdenia, že medzi opatrením týkajúcim sa dokazovania *in futurum* a následne podanou žalobou vo veci samej existuje priama súvislosť, nemôže náležite spochybniť vyššie uvedené úvahy, keďže toto ustanovenie nestanovuje existenciu údajného jedného konania.⁵⁹

75. V takej situácii teda podľa môjho názoru chýba nadväznosť, na ktorú poukazuje vnútroštátny súd. Domnievam sa, že tento súd navyše uznáva, že predmetné konanie týkajúce sa dokazovania je z právneho hľadiska oddelené od žaloby vo veci samej, najmä vzhľadom na článok 145 CPC,⁶⁰ keďže vnútroštátny súd – najmä v znení svojej prejudiciálnej otázky – sám konštatuje, že prvé uvedené konanie je „samostatné“ vo vzťahu ku konaniu o žalobe vo veci samej.

76. So zreteľom na všetky tieto skutočnosti zastávam názor, že články 27 a 30 nariadenia č. 44/2001 sa majú vykladať vo vzájomnej súvislosti v tom zmysle, že ak sa v členskom štáte začne konanie vo veci samej na základe výsledku opatrenia týkajúceho sa dokazovania *in futurum*, nemožno konštatovať, že toto konanie sa začalo už začatím konania o návrhu na nariadenie uvedeného opatrenia v tom istom štáte. Súd iného členského štátu, ktorý po tomto konaní týkajúcom sa dokazovania, ale pred začatím uvedeného konania vo veci samej začal konať o žalobe medzi rovnakými účastníkmi a s rovnakým predmetom aj dôvodom ako v prípade uvedeného konania vo veci samej, nie je povinný prerušiť konanie z dôvodu prekážky začatej veci na základe tohto nariadenia, lebo nie je súdom, ktorý nezačal konať ako prvý.

56 — Táto vláda spresňuje, že pokiaľ ide o návrh na nariadenie predbežného opatrenia spočívajúceho v znaleckom dokazovaní, aký bol podaný v prejednávacom prípade, súd, ktorý nariadil toto opatrenie na základe článku 145 CPC, už nemôže vo veci, v ktorej začal konať, nariadiť nové znalecké dokazovanie ani rozhodnúť o predložennom znaleckom posudku, lebo takto nariadené znalecké dokazovanie môže prípadne posúdiť už len súd konajúci vo veci samej.

57 — V rozhodnutí vnútroštátneho súdu nie je uvedené, prečo sa tieto konania začali na rôznych súdoch.

58 — Podľa tohto článku, ktorý je súčasťou knihy III s názvom „O jednotlivých spôsoboch nadobúdania vlastníctva“, hlavy XX nazvanej „O premlčaní“ občianskeho zákonníka, „premlčacia lehota neplynie ani vtedy, keď súd vyhovie návrhu na nariadenie opatrenia týkajúceho sa dokazovania podanému pred začatím konania vo veci samej“, a „premlčacia lehota, najmenej v trvaní šiestich mesiacov, začne opäť plynúť odo dňa vykonania tohto opatrenia“.

59 — Cieľom uvedeného článku 2239 je poskytnúť účastníkom konania čas na rozmyslenie, aby mohli posúdiť, či je po výsledku opatrenia týkajúceho sa dokazovania vhodné podať žalobu vo veci samej, bez toho, aby museli konať automaticky (pozri MARCHAND, X., SAVATIC, P., AUDOUY, J.: Mesures d'instruction exécutées par un technicien. In: *JurisClasseur Procédure civile*. Zväzok 660, 2011, body 24 a 238 a nasl.).

60 — V tomto zmysle rozhodol Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko), keďže konštatoval, že v prípade, ak má spor medzinárodný charakter, vykonanie opatrenia týkajúceho sa dokazovania na základe článku 145 CPC na území Francúzska sa riadi francúzskym právom, bez ohľadu na právne predpisy, ktoré sa môžu uplatniť na žalobu vo veci samej, ktorá bude prípadne podaná v nadväznosti na toto opatrenie (rozsudok prvého občianskoprávneho kolégia č. 15-20.495 z 3. novembra 2016, dostupný na nasledujúcej internetovej adrese: <https://www.legifrance.gouv.fr>). Podľa THÉRY, P.: Le référé probatoire et l'application dans le temps de la loi du 17 juin 2008. In: *RDI*, 2009, s. 481, je možné oddeliť konanie vo veci opatrenia týkajúceho sa dokazovania *in futurum* od prípadnej neskoršej žaloby vo veci samej, a tak na ne uplatniť odlišné právne predpisy, pokiaľ táto žaloba nie je „pokračovaním“ prvého uvedeného konania.

77. Ako som už uviedol,⁶¹ podľa môjho názoru netreba v prejednávanej veci podať výklad článku 31 nariadenia č. 44/2001. Pre úplnosť však uvádzam, že vnútroštátny súd na konci odôvodnenia svojho rozhodnutia spomenul možnosť zohľadniť rozsudok St. Paul Dairy⁶² týkajúci sa článku 24 Bruselského dohovoru, ktorý v podstate zodpovedá uvedenému článku 31. V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že pod pojem „predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení“ v zmysle tohto článku 24 nespádajú opatrenia týkajúce sa dokazovania, ktorých jediným cieľom je umožniť navrhovateľovi zhodnotiť pred začatím konania vo veci samej šance prípadnej žaloby na úspech,⁶³ najmä vzhľadom na potrebu zabrániť znásobeniu súdnych právomocí v súvislosti s jedným a tým istým právnym vzťahom.

78. Vnútroštátny súd naznačuje, že opatrenia týkajúce sa dokazovania upravené v článku 145 CPC by mohli zodpovedať tým, ktoré sú spomenuté v uvedenom rozsudku, a že z odôvodnenia tohto rozsudku by na účely správneho výkladu článku 30 nariadenia č. 44/2001, ktorý je predmetom prejudiciálnej otázky uvedeného súdu, mohlo vyplývať, že ak bolo takéto opatrenie týkajúce sa dokazovania nariadené v jednom členskom štáte, nie je dovolené podať žalobu vo veci samej v inom členskom štáte.

79. Domnievam sa, že otázka, či možno opatrenie týkajúce sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej považovať za predbežné alebo ochranné opatrenie v zmysle článku 31 nariadenia č. 44/2001, si vyžaduje za takých okolností len stručnú analýzu, pričom treba poznamenať, že vnútroštátny súd v prejednávanej veci spomenul túto problematiku len sekundárne a že táto problematika vyvolala odlišné názory, konkrétne z hľadiska článku 145 CPC, a to nielen v písomných pripomienkach a odpovediach, ktoré boli predložené Súdnemu dvoru v prejednávanom prípade,⁶⁴ ale aj v právnej náuke.⁶⁵

80. V tejto súvislosti len poznamenávam, že článok 31 tvorí zo systémového hľadiska oddiel 10 nariadenia č. 44/2001, ktorý sa týka predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení, zatiaľ čo články 27 a 30 tohto nariadenia – čo sú jediné ustanovenia, o výklad ktorých žiada vnútroštátny súd v prejednávanej veci – sú uvedené v oddiele 9 tohto nariadenia, ktorý sa týka prekážky začatej veci a súvisiacich vecí. Z vecného hľadiska na rozdiel od týchto posledných uvedených ustanovení, ktoré upravujú vzájomný vzťah medzi súbežnými konaniami vedenými v rôznych členských štátoch, článok 31 sleduje úplne iný cieľ, lebo stanovuje odchylné pravidlo právomoci – ktoré teda Súdny dvor vykladá reštriktívne⁶⁶ –, podľa ktorého súd jedného členského štátu môže nariadiť predbežné alebo ochranné opatrenie, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

81. Domnievam sa teda, že vzhľadom na predmet preformulovanej prejudiciálnej otázky nie je opodstatnené analogicky uplatniť rozsudok St. Paul Dairy⁶⁷ a že znenie tohto rozsudku v každom prípade nemôže spochybniť výklad článkov 27 a 30 nariadenia č. 44/2001, ktorý odporúčam podať v prejednávanej veci.⁶⁸

61 — Pozri bod 45 týchto návrhov.

62 — Rozsudok z 28. apríla 2005 (C-104/03, EU:C:2005:255), z ktorého vnútroštátny súd cituje najmä bod 19 a nasl.

63 — Konkrétne opatrenie nariaďujúce výsluch svedka s cieľom umožniť navrhovateľovi zhodnotiť účelnosť prípadnej žaloby, určiť základ takejto žaloby a posúdiť závažnosť žalobných dôvodov, ktoré možno v tomto rámci uplatniť.

64 — Francúzska vláda sa konkrétne domnieva, že opatrenie týkajúce sa dokazovania *in futurum*, aké bolo nariadené v prejednávanom prípade na základe článku 145 CPC, by sa mohlo považovať za „predbežné alebo ochranné opatrenie“ v zmysle článku 31 nariadenia č. 44/2001, pričom sa odvoláva na rozsudok Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) v tomto zmysle (rozsudok prvého občianskoprávného kolégia č. 00-18.547 z 11. decembra 2001, dostupný na nasledujúcej internetovej stránke: <https://www.legifrance.gouv.fr>), zatiaľ čo Komisia zastáva opačný názor.

65 — Pozri najmä BERAUDO, J.-P., BERAUDO, M.-J.: *Convention de Bruxelles du 27 septembre 1698, convention de Lugano du 16 septembre 1988 et règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 2 décembre 2000 – Compétence – Règles de compétence dérogatoires*. In: *JurisClasseur Europe*. Zväzok 3031, 2012, bod 39, a GAUDEMET-TALLON, H.: *Compétence et exécution des jugements en Europe*. 5. vyd. Issy-les-Moulineaux: LGDJ-Lextenso, 2015, bod 308-1 a citované diela.

66 — V tomto zmysle pozri rozsudok z 27. apríla 1999, Mietz (C-99/96, EU:C:1999:202, body 46 a 47), ktorý sa týkal rovnocenného ustanovenia uvedeného v článku 24 Bruselského dohovoru.

67 — Rozsudok z 28. apríla 2005 (C-104/03, EU:C:2005:255).

68 — Pozri bod 76 týchto návrhov.

V – Návrh

82. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Landgericht Stralsund (Krajinský súd Stralsund, Nemecko), takto:

Článok 27 a článok 30 bod 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak sa v členskom štáte viedlo samostatné konanie týkajúce sa dokazovania, v ktorom sa navrhovateľ domáhal, aby súd nariadil opatrenie týkajúce sa dokazovania pred začatím konania vo veci samej, a ak bola na základe výsledkov tohto opatrenia týkajúceho sa dokazovania na súde toho istého členského štátu podaná žaloba vo veci samej, momentom, ktorým sa konanie na tomto súde „považuje za začaté“ v zmysle uvedeného článku 30, nie je moment začatia konania týkajúceho sa dokazovania, z čoho vyplýva, že súd iného členského štátu, ktorý medzitým začal konať o žalobe vo veci samej medzi rovnakými účastníkmi a s rovnakým predmetom aj dôvodom ako v prípade uvedenej žaloby vo veci samej, sa má považovať za „súd, ktorý ako prvý začal konať“, v zmysle uvedeného článku 27.